

ΑΣΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ, «ΜΑΓΝΗΤΗΣ» ΓΙΑ ΤΗ ΡΥΠΑΝΣΗ (Νοέμβριος 2009)

Συγγραφέας: ΘΑΝΑΣΗΣ ΤΣΙΓΓΑΝΑΣ

Μεγάλα προβλήματα, μικρά βήματα προόδου. Στην παραπάνω φράση συνοψίζονται τα συμπεράσματα για την κατάσταση του Περιβάλλοντος στην Ελλάδα, όπως καταγράφεται στην πρώτη ετήσια Έκθεση του Εθνικού Κέντρου Περιβάλλοντος και Αειφόρου Ανάπτυξης. Οι περίπου 20 συντάκτες της Έκθεσης (κυρίως από το Εθνικό Κέντρο και το ΥΠΕΧΩΔΕ) διαπιστώνουν διόγκωση των περιβαλλοντικών προβλημάτων στις αστικές περιοχές και αυξημένο κίνδυνο ερημοποίησης σε πολλές ηπειρωτικές και νησιωτικές περιοχές. Στις αρνητικές διαπιστώσεις της Έκθεσης του ΕΚΠΑΑ συγκαταλέγονται, η μείωση των βροχοπτώσεων το καλοκαίρι, ο κίνδυνος ερημοποίησης σε περίπου 15.233 τ.χλμ. (στο σύνολο των 132.000 τ.χλμ. της ελληνικής επικράτειας) στη βόρεια και κεντρική ηπειρωτική χώρα, τα νησιά του Αιγαίου και την Κρήτη, η αύξηση αιωρούμενων σωματιδίων σε έξι ακόμη πόλεις πλην Αθήνας και Θεσσαλονίκης (Πάτρα, Βόλο, Κοζάνη, Πτολεμαΐδα, Λάρισα, Ηράκλειο), η εισβολή περίπου 150 ξένων ειδών στις ελληνικές θάλασσες λόγω αύξησης θερμοκρασίας των νερών, τα προβλήματα ευτροφισμού σε 14 μεγάλες λίμνες, η ακαταλληλότητα των νερών σε τρεις λίμνες και εννέα ποταμούς και οι πιέσεις που δέχονται δεκάδες μικροί υγρότοποι στα νησιά.

Στις θετικές περιλαμβάνονται, η αύξηση της ανακύκλωσης, των βιολογικών καθαρισμών σε όλη τη χώρα και της μείωσης των αερίων του θερμοκηπίου κατά 1% τα τελευταία χρόνια ως αποτέλεσμα της ευαισθητοποίησης των πολιτών και της χρήσης νέων καθαρότερων πηγών ενέργειας. Ως σημαντικότερο περιβαλλοντικό πρόβλημα, ο καθηγητής και πρόεδρος του Κέντρου κ. Γιάννης Ζιώμας, μιλώντας στην «Κ» ιεραρχεί αυτό της ρύπανσης των πόλεων και των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν αναφορικά με τη χωροταξία και τα απορρίμματα, κυρίως στην Αττική. «Η γενική κατάσταση είναι καλή. Όσο απομακρυνόμαστε από τις μεγάλες πόλεις τόσο μειώνονται τα περιβαλλοντικά ζητήματα. Το φυσικό περιβάλλον της Ελλάδας είναι σε καλή κατάσταση προστασίας, έχουν αυξηθεί οι προστατευόμενες περιοχές (Natura) και έχουν γίνει βήματα με τους φορείς διαχείρισής τους, παρά την

γκρίνια που υπάρχει», επισημαίνει. Τα μέτρα για την προστασία του δασικού μας πλούτου από καταπατήσεις και άλλες αυθαιρεσίες παραμένουν πρωταρχικής σημασίας, τονίζει ο κ. Ζιώμας. Το ξεκαθάρισμα ζητημάτων που αφορούν τα δάση θα ήταν η μεγαλύτερη περιβαλλοντική μας επένδυση, δηλώνει ο ίδιος, ενώ η ορθολογική διαχείριση υδάτων σε αγροτικές περιοχές, όπως η Θεσσαλία, με αναδιάρθρωση της γεωργίας, θεωρείται απαραίτητη.

Η Ελλάδα υστερεί έναντι της Ε.Ε. «στην εναρμόνιση των κοινοτικών οδηγιών, καθώς δεν υπάρχει συστηματική και μεθοδική προεργασία. Χρειάζεται αποτελεσματική διοίκηση, συνεργασία νομικών και τεχνικών για το περιβάλλον, στελέχωση και υποδομές για τους ελέγχους και την προστασία του περιβάλλοντος», επισημαίνει η δρ Αγγελική Καλλία, μέλος του Δ.Σ. του ΕΚΠΑΑ.

Καταστροφική για την ελληνική χλωρίδα θα είναι η κλιματική αλλαγή, σύμφωνα με επιστημονικές μελέτες σε φυτά σε διάφορες μεσογειακές χώρες, μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα. Στατιστικά στοιχεία δείχνουν ότι η χώρα μας είναι ο παράδεισος της ευρωπαϊκής βιοποικιλότητας. Ο αριθμός των φυτικών ειδών σε σχέση με την έκταση της χώρας είναι από τις υψηλότερες σε Ευρώπη και Μεσόγειο. Η ελληνική χλωρίδα περιλαμβάνει 6.437 είδη, υποείδη, ποικιλίες (1.346 ενδημικά, το 20% των οποίων είναι απειλούμενα).

Όσον αφορά την ελληνική πανίδα, έως τώρα έχουν καταγραφεί 23.130 είδη ζώων της ξηράς και των γλυκών νερών και άλλα 3.500 θαλάσσια είδη. Εκτιμάται ότι αν μελετηθεί πλήρως η ελληνική πανίδα θα περιλαμβάνει 50.000.

Από τα 98 χερσαία θηλαστικά ο λύγκας έχει εξαφανιστεί από την Ελλάδα, η καφέ αρκούδα έχει αυξηθεί από 130 - 150 άτομα το 1995 σε 200 σήμερα, ενώ διατηρείται σταθερός ο πληθυσμός του λύκου (500 - 700). Για τα είδη που δεν εντάσσονται σε ειδικό καθεστώς προστασίας υπάρχουν στοιχεία μόνο για το τσακάλι (1.000 άτομα) και το αγριόγιδο (500 - 700), ενώ σημαντική θεωρείται η ποικιλότητα των αγροτικών οικόσιτων ζώων (30 αυτόχθονες φυλές).

Η ορνιθοπανίδα της Ελλάδας εμπλουτίστηκε την τελευταία 10ετία με 26 νέα είδη από Αφρική, Ασία, Αμερική. Η νανόχηνα εμφανίζει φθίνουσα πορεία, ενώ λαγγόνα, βαλτόπαπια, αργυροπελεκάνος έχουν αυξητικές τάσεις και για πέντε φωλεάζοντα

Νόμος και Φύση

Αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία για το περιβάλλον και την αειφόρο ανάπτυξη
<https://nomosphysics.org.gr>

(θαλασσαετό, μαυρόγυπα, βασιλαετό, αιγαιόγλαρο, κερκινέζι) η κατάσταση είναι αμετάβλητη.

Το άρθρο δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα «Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ», 11 Νοεμβρίου 2009, σ. 9.